

# S

## pis treści

---

|                                                                                      |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Wstęp</b>                                                                         | 6   |
| <b>1. Obrót pieniężny</b>                                                            | 7   |
| 1.1. Miejsce inwestycji krótkoterminowych w bilansie                                 | 8   |
| 1.2. Rozliczenia gotówkowe                                                           | 10  |
| 1.3. Ewidencja operacji kasowych                                                     | 22  |
| 1.4. Rozliczenia bezgotówkowe                                                        | 26  |
| 1.5. Dokumentacja i ewidencja obrotu bezgotówkowego                                  | 29  |
| 1.6. Inne środki pieniężne i inne aktywa pieniężne                                   | 34  |
| 1.7. Krótkoterminowe papiery wartościowe                                             | 43  |
| 1.8. Kredyty bankowe i ich ewidencja                                                 | 48  |
| <b>2. Ewidencja rozrachunków</b>                                                     | 56  |
| 2.1. Ogólne wiadomości o rozrachunkach                                               | 57  |
| 2.2. Rozrachunki z tytułu dostaw i usług                                             | 58  |
| 2.3. Rozrachunki publicznoprawne                                                     | 72  |
| 2.4. Rozrachunki z pracownikami                                                      | 90  |
| 2.5. Rozrachunki z tytułu pożyczek                                                   | 101 |
| <b>3. Aktywa trwałe</b>                                                              | 107 |
| 3.1. Charakterystyka, klasyfikacja i wycena środków trwałych                         | 108 |
| 3.2. Ustalanie wartości zużycia środków trwałych                                     | 112 |
| 3.3. Zasady ewidencji i dokumentacji środków trwałych                                | 121 |
| 3.4. Ewidencja zmian w stanie środków trwałych                                       | 123 |
| 3.5. Środki trwałe w budowie                                                         | 136 |
| 3.6. Wartości niematerialne i prawne                                                 | 139 |
| 3.7. Inwestycje długoterminowe                                                       | 142 |
| <b>4. Obrót materiałowy</b>                                                          | 156 |
| 4.1. Pojęcie i klasyfikacja materiałów                                               | 157 |
| 4.2. Zasady gospodarki materiałowej i jej dokumentacja                               | 160 |
| 4.3. Wycena materiałów                                                               | 166 |
| 4.4. Zasady rozliczania zakupu materiałów                                            | 171 |
| 4.5. Ewidencja zakupu materiałów z uwzględnieniem odchyleń od cen ewidencyjnych      | 174 |
| 4.6. Ewidencja rozrachunków z dostawcami z uwzględnieniem podatku od towarów i usług | 177 |
| 4.7. Ewidencja zużycia materiałów z uwzględnieniem odchyleń od cen ewidencyjnych     | 179 |
| 4.8. Koszty zakupu materiałów i ich rozliczanie                                      | 183 |
| 4.9. Ewidencja materiałów w fazie ich składowania                                    | 190 |
| 4.10. Ewidencja sprzedaży materiałów                                                 | 192 |
| 4.11. Darowizna materiałów                                                           | 193 |
| 4.12. Reklamacje przy zakupach materiałów                                            | 195 |
| 4.13. Aktualizacja wartości i wycena materiałów                                      | 198 |

|                                                                                               |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>5. Ewidencja i rozliczanie kosztów działalności</b>                                        | 204 |
| 5.1. Pojęcie i klasyfikacja kosztów                                                           | 205 |
| 5.2. Zasady rachunku kosztów                                                                  | 208 |
| 5.3. Ogólna charakterystyka kont układu rodzajowego kosztów                                   | 209 |
| 5.4. Ewidencja kosztów według rodzaju                                                         | 211 |
| 5.5. Charakterystyka kosztów układu funkcjonalnego                                            | 213 |
| 5.6. Ewidencja kosztów tylko na kontach układu funkcjonalnego                                 | 215 |
| 5.7. Pełny wariant ewidencji kosztów                                                          | 217 |
| 5.8. Ewidencja i rozliczanie kosztów amortyzacji                                              | 219 |
| 5.9. Ewidencja i rozliczanie kosztów zużycia materiałów                                       | 221 |
| 5.10. Ewidencja i rozliczanie kosztów usług obcych                                            | 224 |
| 5.11. Ewidencja i rozliczanie kosztów wynagrodzeń                                             | 226 |
| 5.12. Ewidencja i rozliczanie ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń na rzecz pracowników | 232 |
| 5.13. Ewidencja i rozliczanie podatków i opłat                                                | 234 |
| 5.14. Ewidencja i rozliczanie pozostałych kosztów rodzajowych                                 | 236 |
| 5.15. Ewidencja i rozliczanie kosztów reprezentacji i reklamy                                 | 238 |
| 5.16. Rozliczenia międzyokresowe kosztów                                                      | 243 |
| 5.17. Rozliczanie w czasie kosztów kapitalnego remontu środka trwałego                        | 247 |
| 5.18. Ewidencja i rozliczanie kosztów zakupu                                                  | 251 |
| 5.19. Koszty działalności pomocniczej                                                         | 254 |
| 5.20. Ewidencja i rozliczanie kosztów wydziałowych produkcji podstawowej                      | 259 |
| 5.21. Ewidencja i rozliczanie kosztów zarządu                                                 | 262 |
| 5.22. Ewidencja i rozliczanie kosztów działalności podstawowej                                | 265 |
| 5.23. Ewidencja i rozliczanie kosztów sprzedaży                                               | 268 |
| <b>6. Kalkulacja</b>                                                                          | 273 |
| 6.1. Pojęcie, rodzaje i metody kalkulacji                                                     | 274 |
| 6.2. Kalkulacja podziałowa prosta                                                             | 277 |
| 6.3. Kalkulacja podziałowa ze współczynnikami                                                 | 280 |
| 6.4. Kalkulacja doliczeniowa                                                                  | 284 |
| 6.5. Ewidencja wyników kalkulacji                                                             | 289 |
| <b>7. Produkty pracy i ich sprzedaż</b>                                                       | 295 |
| 7.1. Zasady gospodarki wyrobami gotowymi                                                      | 296 |
| 7.2. Ewidencja wyrobów gotowych po planowanym technicznym koszcie wytworzenia                 | 298 |
| 7.3. Uproszczona ewidencja wyrobów gotowych                                                   | 301 |
| 7.4. Ewidencja sprzedaży wyrobów gotowych                                                     | 304 |
| 7.5. Koszty sprzedaży i ich rozliczanie                                                       | 310 |
| 7.6. Podatek akcyzowy                                                                         | 312 |
| 7.7. Dokumentacja i ewidencja reklamacji                                                      | 314 |
| 7.8. Ewidencja obrotu opakowaniami                                                            | 318 |
| 7.9. Zaliczki otrzymywane od odbiorców na poczet przyszłych dostaw                            | 322 |
| 7.10. Aktualizacja wartości i wycena zapasów wyrobów gotowych                                 | 323 |
| <b>8. Obrót towarowy</b>                                                                      | 329 |
| 8.1. Charakterystyka obrotu towarowego i firmy handlowej                                      | 330 |
| 8.2. Ceny i marże                                                                             | 332 |
| 8.3. Ogólne zasady ewidencji obrotu towarowego                                                | 337 |
| 8.4. Ewidencja i rozliczanie zakupu towarów                                                   | 339 |
| 8.5. Ewidencja towarów w jednostce detalicznej                                                | 342 |
| 8.6. Dokumentacja i ewidencja sprzedaży towarów w jednostce hurtowej                          | 347 |
| 8.7. Ewidencja sprzedaży towarów w detalu                                                     | 350 |
| 8.8. Import i eksport towarów                                                                 | 357 |
| 8.9. Opakowania w obrocie towarowym                                                           | 362 |

|                                                                                                            |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 8.10. Reklamacje w obrocie towarowymi ich ewidencja .....                                                  | 366        |
| 8.11. Aktualizacja wartości zapasów towarów .....                                                          | 375        |
| 8.12. Rejestry zakupu i sprzedaży towarów .....                                                            | 378        |
| <b>9. Inwentaryzacja .....</b>                                                                             | <b>382</b> |
| 9.1. Pojęcie, metody i rodzaje inwentaryzacji .....                                                        | 383        |
| 9.2. Organizacja, przebieg i dokumentacja inwentaryzacji .....                                             | 386        |
| 9.3. Różnice inwentaryzacyjne i ich ewidencja .....                                                        | 390        |
| 9.4. Ewidencja rozliczania nadwyżek .....                                                                  | 395        |
| 9.5. Ewidencja i rozliczanie niedoborów niezawinionych .....                                               | 397        |
| 9.6. Ewidencja niedoborów zawinionych .....                                                                | 399        |
| <b>10. Pozostałe koszty i przychody operacyjne .....</b>                                                   | <b>406</b> |
| 10.1. Charakterystyka pozostałych kosztów i przychodów operacyjnych .....                                  | 406        |
| 10.2. Pozostałe przychody i koszty operacyjne związane ze zbyciem niefinansowych<br>aktywów trwałych ..... | 409        |
| 10.3. Odpisanie należności i zobowiązań przedawnionych lub uznanych<br>za nieściągalne .....               | 411        |
| <b>11. Przychody i koszty finansowe .....</b>                                                              | <b>415</b> |
| 11.1. Ogólne wiadomości o kosztach i przychodach finansowych .....                                         | 416        |
| 11.2. Odsetki i ich ewidencja .....                                                                        | 418        |
| <b>12. Straty i zyski nadzwyczajne .....</b>                                                               | <b>425</b> |
| 12.1. Charakterystyka i ogólne zasady ewidencji strat i zysków nadzwyczajnych .....                        | 425        |
| 12.2. Uszczegółowienie ewidencji wybranych tytułów strat i zysków nadzwyczajnych ....                      | 429        |
| <b>13. Ustalanie i rozliczanie wyniku finansowego .....</b>                                                | <b>434</b> |
| 13.1. Procedura ustalania wyniku finansowego .....                                                         | 435        |
| 13.2. Ustalanie wyniku finansowego metodą statystyczną .....                                               | 437        |
| 13.3. Ustalanie wyniku finansowego metodą księgową .....                                                   | 441        |
| 13.4. Podział wyniku finansowego .....                                                                     | 445        |
| <b>14. Ewidencja kapitałów i funduszy .....</b>                                                            | <b>459</b> |
| 14.1. Ogólna charakterystyka kapitałów .....                                                               | 459        |
| 14.2. Fundusze własne w przedsiębiorstwach państwowych .....                                               | 462        |
| 14.3. Fundusze własne w spółdzielni .....                                                                  | 466        |
| 14.4. Kapitały własne spółek kapitałowych .....                                                            | 468        |
| 14.5. Kapitały własne spółek osobowych .....                                                               | 474        |
| 14.6. Fundusze specjalnego przeznaczenia .....                                                             | 476        |
| 14.7. Pojęcie i ewidencja rezerw .....                                                                     | 479        |
| <b>15. Podstawowe sprawozdania finansowe i ich analiza .....</b>                                           | <b>484</b> |
| 15.1. Istota, rodzaje i zadania sprawozdawczości finansowej .....                                          | 485        |
| 15.2. Bilans .....                                                                                         | 488        |
| 15.3. Rachunek zysków i strat .....                                                                        | 498        |
| 15.4. Pozostałe sprawozdania finansowe .....                                                               | 505        |
| 15.5. Analiza finansowa .....                                                                              | 507        |
| <b>16. Ewidencja księgowa działalności jednostki .....</b>                                                 | <b>513</b> |
| 16.1. Ewidencja działalności w firmie produkcyjnej .....                                                   | 513        |
| 16.2. Ewidencja działalności firmy handlowej .....                                                         | 518        |
| <b>Załącznik 1 .....</b>                                                                                   | <b>522</b> |
| <b>Bibliografia .....</b>                                                                                  | <b>526</b> |
| <b>Wykaz aktów prawnych .....</b>                                                                          | <b>527</b> |